

СВОБОДА

LIBERTY

ЖУРНАЛЪ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

РѢКЪ VII.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 23-го Маяго 1899.

Число 8.

Календарь.

23	Ч.	Власія, Феодоръ
24	П.	Мелтія архіеп.
25	С.	Маргаріяна
26	П.	О БЛУДИ Анкентія
27	П.	Финсимъ
28	П.	Намфіра, Тиропа
29	С.	Феодора, Тиропа

Знѣсть

Якъ маємо поступати, чтобы злучити ся въ одну силу? — Колька словъ перестороги канадіискимъ Русьянамъ. — Не-водный народъ. — Вѣсти зъ Америки. — Вѣсти зъ Бразиліи. — Пивники. — Новыя мѣняки. — Де-що цѣкавое. — Сѣтине-Фейстопъ: Порядки въ Новой Зеландіи. — Статьи: Пѣсня Русина безъ работы. — Будучность русскаго робѣтника. — Ко-бѣ мѣ мене буть давѣтъ. — Оголошеня.

УВАГА.

Хотѣи приступити до „Союза“ най посылають вестун-те и мѣсячне до кассіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретаря по-дѣ адресоу:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

Якъ маємо поступати, чтобы злучити ся въ одну силу?

Каждый зъ насъ може видѣти, що другіи народности какъ Чехи, Нѣмцы, Англичы, Жиды и т. д., хотѣи въ де-вѣтихъ мѣстахъ суть меншии числомъ вѣдъ насъ Русинѣвъ, а вѣсуды стоять лѣтне вѣдъ насъ, займають лѣтний мѣ-сяцъ, чи то въ робѣтъ по фа-брикахъ та майнахъ, чи въ публичныхъ офісахъ. Мы вѣсуды занимаемо тѣ мѣсяцъ, а чѣмъ лишать ся. А для-чего? Длятого, бо они лу-чатъ ся разомъ, закладають вѣдъ насъ товариства, що ма-ють за цѣль подпирати сво-ихъ. А у насъ того нема.

Иный народности заклада-ють рѣкнѣ товариства, на котрѣи не жалуютъ дати гро-шей, бо они знаютъ, що та-кой товариства приноситъ не оцѣнену користь, якъ для поодинокихъ людей, такъ для цѣлого товариства, бо поодинокіи снособѣишии лю-де дѣстають роботу при по-мочи такихъ товариствъ, що приносятъ честь цѣлому то-вариству передъ свѣтомъ.

У насъ того нема! А для-чего? Длятого, бо мѣжь на-ми нема спѣльной мысли, еднѣсти та братнои любви и згоды, що лучитъ зъ со-бою другіи народности. У насъ прѣтвѣно. Вѣсуды па-пуе незгода, ненависть, за-дрѣбѣтъ, зъ чѣго корпѣстають другіи народности, выиску-ючи насъ въ рѣкнѣ спосо-бы. Другіи народности ма-ють свои братства, до ко-трѣихъ притягають и Руси-нѣвъ и мы тяжко зарѣбле-ный грѣнь, замѣтъ дати самимъ собѣ, даемо чужимъ. Чѣ се красно, красти са-мымъ собѣ, а давати чужимъ?

Певно, що нѣ, а у насъ такъ дѣ ся. Длятого чужіи на-родности мають рѣкнѣ пред-пріемства, фабрики, богатіи склены, добре урожаишии фармы, власніи дома, свои школы, величавыи костелы и т. д., а Русины му-сятъ идоволиити ся тяжкою роботою въ фабрикахъ, май-нахъ за малу платню. Мы тѣмъ не маємо повелча-тисъ, хѣба, що маємо коль-ка бѣднѣхъ салюновъ, гро-серней, де некуда власныхъ бѣднѣхъ домовъ и то еще не выплаченыхъ, тай въ Ка-надѣ бѣднѣхъ фармерѣвъ, що не можуть тѣлько зарѣ-бити, чтобы выживити влас-ну родину.

Сумно то все выгладѣе и свѣдѣчи о нашѣи бай-дужности, що мы позѣстали

позаду. Мы маємо право, якъ и инши, заводити такии то-вариства, чтобы старались о просвѣту, подпирали сво-ихъ, лишь — охоты до ро-боты, матеріалъ готовый. Мы маємо дѣйти до тѣхъ користныхъ наслѣдковъ на-шѣи працѣ, подъ взглядомъ матеріалнѣмъ, якъ дѣйшли Нѣмцы, Чехи и другіи, по-треба тѣлько залпнѣти вѣдъ ненависти, незгоды, задрѣ-сти, а подати собѣ руку до спѣльной працѣ на власнѣи нивѣ, а въ той часъ не бу-ло бы такихъ випадковъ, якъ то недавно было пше-но и въ „Свободѣ“, що нашъ чоловікъ въ Канадѣ задля бѣды матеріалнои, допус-тивъ ся странного забѣи-ства, бо такии товариства у-ривовали бы неодного вѣдъ матеріалнои руйни. Но Богъ знае коли мы себе по-знаемъ таи врозумѣемъ, що такъ дальше не можъ жити, а треба жити въ иншии спо-сѣбѣ. Мы на все дивимосъ поглядомъ глухого, що лишь дивитъ ся, якъ хтосъ гово-ритъ, але все у него рѣвно, чи то зле або добре.

Отъ, напримѣръ, минувиоп зныи о. Стефанъ Макарь зъ Мт. Кармель, Па. подѣбѣтъ годѣвъ въ „Свободѣ“, чтобы заложити просвѣтне това-риство, чтобы вѣдъ часу до часу выдавати маліи книжоч-ки для амер. Русинѣвъ. Въ той цѣли навѣтъ писемноно звѣрѣтъ ся до вашихъ чѣта-ленъ, чтобы конечно дѣло зачати, але все было „гла-сомъ вопѣющаго въ пусты-ни.“ До товариства мѣтъ бы належати каждый Русинъ, хто заплатитъ 10 цѣнт. мѣ-сячно. Десятъ центѣвъ, — такъ мала сума, що каждый прецѣ мѣтъ зложити. Но чи богато знаишло ся, що при-ступили до товариства? О-дѣнь, а тѣмъ есть редакція

„Свободы“, що безъ всякои помочи, вѣдъ часу до часу выдае поучаючѣ книжочки дуже пожиточнѣ для амер. Русинѣвъ. Чи така рѣчь пе-рейшла бы такъ на „сухо“ у другихъ просвѣтнѣхъ на-родѣвъ? На певне шо нѣ, бо они знаютъ оцѣнити ко-ристь такого товариства, то-му его подпираютъ и то не 10 цѣнт., але сотками и боль-ше. Мы звычайно, якъ хтосъ щѣсь хоче добре для насъ зробити (хотѣи неодѣтъ нѣ-кого въ той справѣ не знае), говоримо, що се не добре, то бы треба такъ або ин-аки зробити. Такии вѣдъ каж-емо, най зачинае другіи, безъ мене обѣидѣ ся, и такъ о-дѣнь на другого складаемо ажъ помалу вѣткае все зъ памяти. У насъ мало патри-отизму, мы не маємо розпо-знати темии вѣдъ бѣлого.

Друга важна рѣчь для насъ, поднесена о. Дмитро-вомъ въ „Свободѣ“, засно-ване такого товариства, ко-трѣ бы дало бодай въ части подпору колькомъ русскимъ хлопцямъ, чтобы могли уч-ити ся въ высшихъ амери-канскихъ школахъ, также безъ наслѣдковъ гнѣ мѣжь нами, бо неодѣтъ прочѣта-ни въ „Свободѣ“ вѣдѣзову, сказавъ: „хѣба бы-мъ розу-му не мавъ, давати на дѣ-чѣи дѣти, най иде робити тяжко на хлѣбъ, якъ мои дѣти.“ Такъ неодѣтъ ска-завъ, бо не знае ваги и ко-ристи зъ того. Послухай но, брате, чи розумна така бесѣда? Возъмъмъ на тое примѣръ. Мы маємо теперъ двоухъ русскихъ почтарѣвъ: Алексѣи Шлянта, въ Мау-филдѣ, Pa. и Иванъ Глова, на Excelsior, Pa., чѣ яе мило тобѣ, коли зайдѣшь на по-шту, якъ до тебе свѣи чѣло-вѣкъ по руски заговоритъ и можѣшь у него все добре

вывѣдати ся? и чи ты не величаешъ ся, що се рускии чоловікъ и коли маешъ яку справу до суда, идѣшь до своего и вѣишь тобѣ все до-бре розтолкуе за дармо, а ишчѣму за се муебѣвъ-бѣсъ добре заплатити? А якъ бы мы дали учити нашихъ хло-пцѣвъ до высшихъ школъ, то они выишли бы на адвоко-товъ и ишчихъ урядникѣвъ и думае, шо такии хло-пецъ, ставши урядникомъ, не порадивъ бы каждого да-шому рухови. Мы побѣю-емосъ, чтобы зъ вами не ско-илое те саме, шо и зъ эми-грантами зѣ Сполученыхъ Державъ, тобо, насъ огор-тае перестрахъ, чтобы мѣжь вами не загѣвѣдѣлись тѣ борбы за вѣры, котрѣи по-глочуютъ чимало дорогого часу, а хѣсва зъ нихъ нема-ни зъ вѣхотъ соломы. Наша пересторога выдае ся вамъ оправданую, коли вѣдѣлож-те собѣ дробку часу, пере-читаете, шо мы напишемъ, а опѣсля надъ тѣмъ разду-мае.

Наша редакція одержавла розличного рода доппѣ-зъ Канады и радо ихъ мѣ-стѣла въ „Свободѣ“, бо ко-тѣла нѣми заинтересовати шпиритъ загалъ канадѣискѣи Русинѣвъ. И не помыличи-мы въ своихъ замыслахъ, Канадѣискѣи Русины дѣисно заинтересовалие гадами, подѣошеними у „Свободѣ“, шо до спѣсубу ихъ жѣтѣ, але послѣдними часами до-нашѣ редакціи стали на-пильвати дописи про вѣры. Однѣ хотѣли-бъ вговорити въ другихъ, шо найлучна вѣра православно руссѣиска, до котрои нагаляютъ нагай-кою, другіи перлѣсь бы до франкувскихъ лазутовъ, за-смакувавши въ ипкѣлѣжахъ и пацѣоркахъ, третѣи блага-ли своего галицкого священ-ника, иншии зновъ на те все

Тѣди слава наша не загнѣе
И Русъ свѣта, мати наша
Зову давниоу славою ся покрѣе.

Викторъ Гладкѣи.

Колька словъ перестороги канадіискимъ Русьянамъ.

Въ послѣднихъ часахъ ка-надѣискѣи Русины стали рух-ливѣишими и почали боль-ше интересуватисъ самѣи со-бою. Правда, шо годѣ было того жадати скорше, бо-жъ рускии люде въ Канадѣ лѣдѣи привыкли до той землѣ, то-жъ и не мали часу подумати про себе. Та тѣлько-жъ насъ одно пѣпокоитъ у томъ ва-шѣму рухови. Мы побѣю-емосъ, чтобы зъ вами не ско-илое те саме, шо и зъ эми-грантами зѣ Сполученыхъ Державъ, тобо, насъ огор-тае перестрахъ, чтобы мѣжь вами не загѣвѣдѣлись тѣ борбы за вѣры, котрѣи по-глочуютъ чимало дорогого часу, а хѣсва зъ нихъ нема-ни зъ вѣхотъ соломы. Наша пересторога выдае ся вамъ оправданую, коли вѣдѣлож-те собѣ дробку часу, пере-читаете, шо мы напишемъ, а опѣсля надъ тѣмъ разду-мае.

Наша редакція одержавла розличного рода доппѣ-зъ Канады и радо ихъ мѣ-стѣла въ „Свободѣ“, бо ко-тѣла нѣми заинтересовати шпиритъ загалъ канадѣискѣи Русинѣвъ. И не помыличи-мы въ своихъ замыслахъ, Канадѣискѣи Русины дѣисно заинтересовалие гадами, подѣошеними у „Свободѣ“, шо до спѣсубу ихъ жѣтѣ, але послѣдними часами до-нашѣ редакціи стали на-пильвати дописи про вѣры.

Однѣ хотѣли-бъ вговорити въ другихъ, шо найлучна вѣра православно руссѣиска, до котрои нагаляютъ нагай-кою, другіи перлѣсь бы до франкувскихъ лазутовъ, за-смакувавши въ ипкѣлѣжахъ и пацѣоркахъ, третѣи блага-ли своего галицкого священ-ника, иншии зновъ на те все

плювали, а захочувалосъ пмъ вѣдѣити помѣжь нашъ народъ прѣтѣстантизмъ въ розличного рода формахъ, вкѣнции знаишли ся и такии, шо плювали на всѣкии зга-дѣни рѣлигиа, а радили на-родови буть атеистами, безъ Бога.

Мы, гадаючи, шо черезъ подаване подобныхъ доппѣ-сей, вывѣжѣсь якась диску-сиа, помѣстѣли де-що въ „Свободѣ“, та опѣсля заста-новили, бо перѣсвѣдчилиеь, шо се довело бы лишь до затуманѣни людеихъ умѣвъ.

Коли мы тѣи вѣдѣ дописи ще разъ инѣи переглядѣемо, то намъ пригадалие рускии эмигранты зѣ Спол. Державъ. Они переходили зѣ разу те саме ту, шо вы теперъ тамъ въ Канадѣ. Сварилисъ, бли-лисъ за вѣры и то звычай-но въ той спѣсубѣ, шо анѣ оѣна анѣ друга сторода зѣ спорячихъ стороѣвъ не розу-мѣла гараздъ, чога она хоче и яка повинна бути та вѣра. Бо-жѣи вѣсправдѣи! Якъ же-жѣ мѣтъ чоловікъ знати де-що про яку вѣру, коли лѣтъ не знае иѣчо больше крѣмъ „Отче нашъ“ и „Богороди-це Дѣво“ и то ще зѣ блу-дамъ. Та хочъ не знае, але сварили ся и бѣви ся за вѣ-ры, бо иншого предмету до бесѣды не мавъ. Та часы змѣнили ся. Люде, оглянѣ-лисъ по другихъ просвѣче-ныхъ людѣихъ, зачали вѣчи-тисъ, интересуватисъ своею долею и за колька лѣтъ без-чѣстности ахнули зѣ пере-лаку, шо тѣлько дорогого чаеу стрѣтали на дурни-цахъ, подчасъ коли другіи народности добували собѣ плѣдъ за нядею значѣне и становиско въ амер. суспѣль-ности. И тогдѣ до головы по-розумѣ; — кажуть, — борба за вѣры не поправитъ на-шѣи долѣ, а лишь подѣйме

(Продовжене на другѣи сторѣнѣ.)

ПОРЯДКИ ВЪ НОВОЙ ЗЕЛАНДИИ.

Коли спѣсудами полинемо въ нашъ рѣднѣи край, то сейчасъ стають передъ нами очѣи поганіи образы нужды нашего селянина и мѣсѣтѣного робѣтника. Рѣдова и грѣшѣва шляхта, мають вѣсуды верхъ, а бѣдного робѣтника не уважають навѣтъ за горожанина.

Въ Сполуч. Державахъ такии трохи лучше. Ту нема шляхѣтѣва родового, каждого чоловічка уважають за горожанина. Кто лучше працѣе, того больше уважають и шануютъ. Политичнѣи права однаковыи для всѣхъ. Але тому, шо эконо-мичнѣи устрѣи дае въ Сполуч. Державахъ однѣи клѣсѣи народу наймогутѣише оружіе — грѣнь, то-жѣи та клѣса сталае дѣиснымъ управѣте-лемъ и дае наибольшѣи впливъ на публичне америкѣиске жѣте.

Однакъ есть такии край, де вже и капита-листы починають тратити чѣмъ разъ больше власть, а патѣмѣтъ цѣлий народъ загортае иидъ за нядею управу своии вѣтчѣныи. Той край, то Нова Зеландія, великий островъ, а радше група островѣвъ, положеннѣи недалеко пятѣи частѣны свѣта, Австралиа. Крѣмъ старѣихъ мешканцѣвъ, Нову Зеландію заселяють эмигранты зѣ Англии, котрымъ живѣе тамъ лучше якъ въ старѣи Ан-глии, де робуча плата выжна, якъ въ котромъ небудь краю Европы.

Зѣвѣтъ природно, шо суспѣльнѣиетъ Новои Зеландіи складаеь такъ само, якъ наша: зѣ по-сѣдѣиою клѣсой и зѣ неспѣсудѣиою, крѣмъ пра-цѣи. Тамѣишнѣи промыслѣи оживленнѣи такъ само,

якъ и английскѣи. Найпогѣишии вынаходы примѣ-няютъ сейчасъ такъ въ рѣльницѣвъ, якъ и про-мыслѣи. Але въ внутрѣишнѣи оеодѣсарѣвъ тамѣишнѣи правѣтельство стало больше безѣстороннымъ, нѣжѣ примѣромъ наше въ Сполуч. Державахъ и тому сумнѣи наслѣдки приватнои господарки не шкодѣтъ тамъ такъ клѣсѣи наймитѣвъ, якъ въ А-мерикѣи. Подчасъ коли наше правѣтельство звѣ-рнуло всю свою увагу на тутѣишнихъ капитали-стѣвъ, подпирѣе ихъ пѣтересы на сушии и морю, а етѣе байдужнымъ супрѣтивъ найбѣдѣишнѣи клѣсы робѣтнѣиковъ, — въ Новѣи Зеландіи пра-вѣтельство старѣе больше о добро цѣлои су-спѣльнѣиости, а не лишь про одну его клѣсу.

Приглянемо ся затѣмъ правѣтѣльственнымъ и суспѣльнымъ порядкамъ въ Новѣи Зеландіи, чтобы мы могли лучше осудити выжѣ згаданѣи слова и вытягнути зѣ того иншеи можливѣи хо-сенъ.

Мужчины и женщины голосуютъ посполу.

Законодѣтельство въ Новѣи Зеландіи складе-е ся зѣ члѣновъ, выбѣраныхъ на подѣставѣи загал-ного, тайного и безпѣосередного права голосо-ванѣи. Жѣнки користуютъ ся тѣмъ самыи выбѣр-чимъ правами шо и мужчыны; та не лишь мо-жуть голосувати на всѣхъ представѣлѣицѣвъ, але можуть буть выбѣранѣи до парламѣнту, до про-вѣициальнои рады або до рады мѣской. Учатѣи жѣнокъ въ правѣлѣню мае дуже додатнѣи впливъ на суспѣльнѣи водносѣны. Жѣнку, котра вѣдѣе людскѣи такъ знамениту прилежну, якъ удер-жанѣе людского роду, уважають въ Новѣи Зелан-діи за горожанку. Дѣтѣеиришнѣи выборы выказали нарядно, шо жѣнки не лишь суть спѣсубѣи

лосувати, але и ихъ выбѣръ бувае удачнѣишнѣи, а обговорѣне суспѣльныхъ справъ поважнѣише. А причина тому та, шо красна половина лю-дского роду по большѣи части не потребуе пра-цѣвати на хлѣбъ якъ ихъ чоловічки, батька и братѣи, то жѣи лишѣеь имъ больше вѣльного часу на чѣтанѣе и познѣване суспѣльного жѣтѣи. А затѣмъ, коли насѣбѣтъ выборы, они могутъ лучше ориѣнтоватисъ въ положѣню и легче по-знавати добрѣи стороны програмы партѣи.

Восьмѣтъ-годинный день працѣи.

Якъ вже было сказано на початку, шо въ промыслѣи и рѣльницѣвъ Новои Зеландіи напу-ють тѣи самыи водносѣны, шо и въ Сполуч. Дѣр-жавѣихъ, а затѣмъ суть тамъ фабрики зѣ такими уллучненѣи машинами, якъ и ту у насъ. Однакъ, подчасъ коли у насъ, при вѣведеню машинъ, ка-питалисты выкидають на брукъ тысячѣи робѣтнѣ-иковъ, бо машины вытворюють больше при мен-шѣи скѣлькѣсти робѣчихъ рукъ, — въ Новѣи Зе-ландіи машины вытворюють тѣи самыи наслѣдки, але тамѣише правѣтельство устерѣглось въ той спѣсубѣи выкидуванѣи на брукъ „надѣмѣру“ рукъ, шо завело право вѣсѣмъ годѣишного дня працѣи. Значѣи, шо въ усѣхъ фабрикахъ, варштѣтахъ и при управѣи рѣлѣи, робѣтнѣицѣи працѣе лишь вѣ-сѣмъ годѣишнѣи денно и за те платѣи ему досѣтъ прилично.

Справѣдливѣиетъ и хосенъ подобного права ажъ падѣто очевѣиднѣи. Попеже машина вырабѣе больше скѣлькѣсть товарѣи при меншѣи скѣль-кѣсти робѣчихъ рукъ, то-жѣи треба скорѣити часъ працѣи занятѣихъ при нѣи робѣтнѣиковъ, чтобы зѣвѣтъмъ або менше выдалити ихъ зѣ працѣи и

запѣвнѣити удержанѣе численнымъ неразѣи роди-намъ.

Суспѣльнѣиетъ зыскуе богато на законченѣиомъ часѣи працѣи своихъ горожанѣи. По перше, шо мен-ше ихъ число блукае безъ працѣи. По друге: выж-нѣи зарѣбокъ робѣчного загалу оживѣе гандель, бо больше число людеи набувае предметы домо-вого пожитку. А по третѣе: робѣчи масы, маючи больше вѣльного часу, завѣдики вѣсѣмъ-годѣиш-ному днѣи працѣи, посвячуютъ свободнѣи часъ на просвѣту, на розрывки або на выхованѣе своихъ дѣтей.

Такии условѣны працѣи наповнѣютъ чоловічка охогою до жѣтѣи.

Справѣдливѣи подѣлъ подѣтковъ.

На пернѣи поглядѣи неспѣсудѣиоу може выдае ся, шо найсправѣдливѣишнѣи подѣтокъ такии, коли каж-дый горожанинъ платѣи одинакову суму подѣтку. Оно-бѣ было такъ тогдѣи, если бѣ каждый члѣнъ суспѣльнѣиости: мавъ одинаковѣи доходѣи, та въ вынѣишнѣи суспѣльнѣиости доходѣи одѣишнѣи суть розличнѣи, затѣмъ и подѣтокъ не може буть одинаковѣи. Чѣловѣкъ, шо мае большѣи доходѣи зѣ суспѣльнѣиости, чи зѣ власнои, чи чужѣи працѣи, повинѣнъ платѣи подѣтокъ водпѣвѣдно до своихъ доходѣи. Чѣмъ большѣи доходѣи, тѣмъ большѣи подѣтокъ. Q 15

Такии системѣи пануе въ Новѣи Зеландіи. Шо року обчиляють иншии подѣтокъ вод-чѣвѣдно потребаи краю и положѣню мешкан-цѣи. Фармеръ платѣи подѣтокъ водпѣвѣднѣи до скѣлькѣсти и якости землѣи, мешканцѣи мѣтъ подѣтокъ вѣдѣ доходу, при томъ при малыхъ до-ходахъ подѣтокъ незначѣишнѣи. Чѣмъ чѣи доходѣи выжнѣи, тѣмъ большѣи подѣтокъ.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна 2.00
До старого краю..... 3.00

**Всѣ дописи и гроші про-
сятъ высылати подъ адресу:
То „SVOBODA“**
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ВО
ТЪЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРГЪ.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

Купуйте книжки!

Въ редакціи „Свободы“
можно достати слѣду-
ющіи книжки:

Канадійска Русь

Написавъ Н. Дмитроў

Цѣна 10 цѣт.

Образки зъ Америки.

Написавъ Бузько.

Цѣна 10 цѣт.

**Народный рухъ Ав-
стро-Угорскихъ Ру-
синѣвъ Ч. I.**

Написавъ М. Павлякъ.

Цѣна 15 цѣт.

**Конституція Сполуч.
Державъ Півноч-
ной Америки.**

Написавъ Ст. Мазаръ.

Цѣна 10 цѣт.

**Де-що про права и су-
ды въ Сполуч. Держ-
жавахъ, а особено
въ державѣ
Пеннсилвеніи.**

Написавъ др Юліанъ Чупка.

Цѣна 10 цѣт.

(Продовжене зъ сторони першов)

брата на брата и пкне насъ въ хлань ще горшою темноты и застою въ якій знаходились доси. И тогда въ смѣхъ зъ усѣхъ, котрі чортъ знае за чіѣ гроші бажали мати вѣрнихъ тои церкви, до котрой належали якъ головні платні агенты.

Якъ кажемо, мы въ Спол. Державахъ, уже пережили ту дурійку, то-жъ остерѣгаємо васъ, канадійцѣвъ, щобъ васъ не замотыли чимъсь подобнымъ и не забавило васъ кілька рикѣвъ хосенной и розумной надъ собою працѣ. Вы жъ прецінь живете на вольной земли, якъ и мы, и не повинні дати себе водити за носъ ані ца-реславнымъ батюшкамъ зъ Россіи ані художавымъ, французкимъ лазуткамъ зъ Франціи, котрі-бъ бажали вѣшпхатись на ваші подворща своими лабамп.

Вы-жъ повинні порозумѣти, що церква ваша має мати лишь одного Бога надъ собою, а маствомъ церковнымъ вы вже самі потрафите орудувати. Правда, вамъ тужно за своимъ духовникомъ, але-жъ бо трохи терпеливості, по малу, прийдѣть до ладу самі зъ собою, а тамъ вже знайдѣсь добрый пастырь!...

Чому то мѣжъ вами не чути такихъ потѣшающихъ вѣстей, що згромаджуєтесь разомъ, радите надъ своєю господаркобъ, надъ читальнями, надъ школами, щобъ вывели въ людѣ рашихъ дѣтей? Та нѣ, де-некуды йде бесѣда и за школы и то навѣтъ йдутъ горячі споры про ту справу. Только, що и ту нема у васъ яснои гадки. Однѣ хотять публичной школы, а другі бажали-бъ еп мати подъ зарядомъ французкихъ поіовѣ. Тѣ, що хотять за опѣкуновѣ Французѣвъ, гадують собѣ, що якъ возьмуть публичну школу, то тымъ самымъ перейдутъ они и ихъ дѣти на протестантскую вѣру. Нѣ, страхи на Ляхи! Американске правительство не мѣшаєсь до вѣрѣ! А ось у насъ въ Спол. Державахъ, рускі дѣти ходять до публичныхъ школъ, а помпомъ тому не повѣдусту-нали водѣ своєи вѣрѣ. Вы тымъ не лякайтесь, а жадайте у себе водѣ правительствѣ публичныхъ школъ, лишь що мы вамъ радимо.

Вы жадайте ще, щобъ при англицку мову вчили въ той школѣ ще и по руски. Если той учитель, що буде вчати въ школѣ, не умѣвъ бы по руски, то най настановлять руского чоловѣка, котрый приходивъ бы до школы пару разѣвъ въ тыждни и вчивъ дѣти по руски.

Такъ, братья канадійцѣ, роздумайте надъ тымъ, що мы написали, а оуболя, коли приѣдете до пересѣдченя, що се правда, що мы кажемо, поступѣть такъ, бо оубнѣше пожалуете своего вчпнку, а той жалъ може бути запозненный.

НЕВОЛЕННЫЙ НАРОДЪ.

Агапіи Гончаренко, руско-украинскій патріотъ, що передъ пересѣдчанемъ русскаго правительства выѣхавъ до Америки и освѣтъ въ Калифорніи, поясняе американскѣи суспѣльности, що се таке украинскій народъ та якъ ему живе ся подѣ гнетомъ русскаго правительства. Въ англійскѣи газетѣ „Oakland Epitome“, що выхадить въ Oakland въ Калифорніи, стрѣчаємъ цѣкаву статью А. Гончаренка подѣ заг. „The Cossacks, an enslaved people“ (Козаки-неволенный народъ), котру подаемо нашимъ читателямъ въ перекладѣ на нашу мову зъ додаткомъ поясненъ деякихъ слѣвъ.

Та статья звучить: „Чимало естѣ ще такихъ людей, що козакомъ уважають за дикунѣвъ, розбшакъ та хищныхъ звѣрюкъ. Щобъ увѣковѣчнати насильства на Полякахъ и Жидахъ, грѣзныи царь Москвы живѣи нымъ найманыхъ дикунѣвъ, называючи ихъ козаками. Тѣ звѣрюки суть въ дѣйствѣи Татары, Калмуки и Москаль. Властивыи козаки охотно не служили пажерливому царевп, щобъ поповнати чорній вчинки; се бувъ народъ высшого полету духа и високо розвиненои морали.

Посля погрому перекоп арміи подѣ проводомъ Дарія (331 р. передъ Хр.) черезъ Александра Великого¹⁾, частна его (Дарія) войска осѣла вкѣнци на півночныхъ берегахъ чорного моря, оду-

1) Александръ Великій бувъ однимъ зъ наивластивѣшихъ македонскихъ корѣлъ и хотѣлъ завовати цѣлий тогдѣи знаиый свѣтъ.

шевляючись такъ красноокранною. Мѣжъ ними було чмало Грековѣ. Тѣ поселенцѣ знаніи були подѣ назвою Сцитѣвъ. Геродотъ, грецкій историкъ, оглядавъ ихъ край и описавъ его. Они стали звѣстны на Акрополісѣ²⁾ въ Атепахъ яко бесѣдники и филозофы.

Рѣзбарство, що було вироблюване въ козацкихъ селѣбахъ Украины (давнѣйше край Сцитѣвъ) показуе лучнѣсть зъ грецкою и египецкою цивілізаціею. Въ вересню 1855 р. въ скалѣ, въ Кіевѣ, водкрыто печеру, на котрой каменнѣи стѣнѣ знайдено гіерогліфичнѣ³⁾ написы въ мавританскѣи стилю, зъ часѣвъ Размеса II.⁴⁾ Подѣбна плоскорѣзѣба естѣ въ посѣданю русскаго православной церкви, котра обстае, что тамъ (въ печерѣ) не повинно бути другои. Князь Васильчиковъ, губернаторъ Кіева и митрополитъ Филаретъ, приказали знпщити печеру и всѣ останки, що свѣдчили про слѣды давныхъ козаковъ зъ египецкою цивілізаціею.

Безперестанныи вандализмъ, се засада Москальѣвъ. Она нищать всѣ памяткы великихъ документѣвъ кож-ного ними неволеного народа, щобъ потомки тыхъ подѣданныхъ племенъ не дознались про свое походжене та, щобъ вкѣнци назвали себе Москалями. Если-бъ Москальѣ, замѣтъ того, вглублялись въ памятники историчного народу, якъ и чому вѣнъ повстанъ, они були бъ мудрѣишими, больше людскими, а менше звѣрскими, якими суть досѣ. Якъ Иппанцѣ подѣ Пізаромѣ⁵⁾ выгубили Ипковѣ въ Перу, збуривши ихъ святѣи, памятники, а навѣтъ цѣлий мѣста, те саме вчинили Москальѣ зъ козаками на Украинѣ.

Москальѣ хотять вмовити въ цѣлий свѣтъ, що козаки не суть лучшими водѣ шмагъ, о котру обтираєсь нога, але козары, або козаки, мепканцѣ Украины, мали свою маринарку передъ мурами

2) Акрополісѣ то було мѣсце найвысшой власти въ мѣстѣ Атепахъ въ старинной Греціи.

3) Гіерогліфы то було въ старинности таке писмо, що на выразенє якого слова мало свой одѣлъ знакъ.

4) Размеса II. то бувъ наивластивѣишій правитель Египту, що напувавъ на 1311 лѣтъ передъ народженемъ Христа.

5) Пізаро бувъ испанскимъ мореплавецемъ. Вѣнъ въ початкахъ 15 столѣтѣ завхавъ до краю Перу въ полунощной Америкѣ, де замешкували людѣ званіи Ипками.

Византип⁶⁾ и далеко передѣ занятемъ Москалями Аляски, козаки зъ Камчаткы водѣвѣдали Санъ Діго и Мендоціно.⁷⁾

Рѣльничій промыслъ козакомъ становивъ передѣ тымъ славнѣи столѣтѣи. Ихъ шовкъ и полотнянѣи вырѣбы були звѣстнѣи цѣлому свѣтови. Архітектура дойшла до великой доскопалости. Ихъ мѣста були частіи, а ихъ мешканцѣ промысловыи и бравыи. Они нѣколи не узнавали иншой формы правлѣнѣи, лишь демократичну.

Суспѣльне жите козаковъ стояло и стоать выжне водѣ московского. Въ томъ лѣжитъ ихъ сила. Якъ въ одной зъ ихъ пѣсень каже ся: „Козацка сила стала могуча, бо нашѣи смѣльчакы мають одну душу и одно сердце.“

Выглядъ козаковъ разячо рѣжнѣи ся водѣ породеи московской, се такъ, якъ Италіанецъ водѣ Нѣмця. Ихъ равнѣиша и вечѣрна молитва за Мазинѣго або Гарібальдого,⁸⁾ щобъ ихъ вызволить зъ подѣ московского ярма. Козаки бились все нужно въ оборонѣи давленѣи людскости. Ихъ широкѣи груди були покритыи чистленными ранами, бо повздержували азіяскій орды передъ наплывомъ въ Европу и хоронили европейску цивілізацію передъ варварствомъ.

Простигаючи по приятельски руки до зрадливого, московского царя, Алексія, въ нѣи релігій, але не народности, напѣи характеръ померкъ черезъ московскихъ тыранѣвъ. Мы теперь подѣленѣи и давленѣи, не маючи нѣи имени, нѣи краю.

Число козаковъ числѣтъ подѣ ту пору 25 миліонѣвъ. Вѣдѣ Урала ажъ до Карпатѣ, цѣлий край надъ берегами чорного моря належить до нихъ. Они се знаютъ и чують, що та Украина, доки краплиночка крови лишѣи ся въ ихъ жилахъ, належить до нихъ. Они знаютъ и те, що Москальѣ зъ розмыслѣмъ рабували козацкѣи народѣи и скрывали водѣ свѣта богатыи скарбы ихъ предковѣвъ.

6) Византия се нынѣишній Константинополь, що теперь належить подѣ Турка.

7) Санъ Діго и Мендоціно нахадѣи ся въ півночной Калифорніи.

8) Йосифъ Мазинѣи и Йосифъ Гарібальдѣи были италіанскими патріотами и революціонерами и бороли ся за волю своего народа. Першій родивъ ся въ 1808 р. а умеръ 1872, а другій род. 1807 р. а умеръ 1882 р.

Мы недоволенѣи въ московского ярма и готовѣи повстати въ оборонѣи нашей независимости. Нашѣи чувства суть несмертѣльвыи. Нашѣи теперьишою релігіею естѣ релігій мучеництва; завтра буде она релігіею побѣды.

Я вѣрю, що працювати для освобождения козаковъ значить толькѣи, що водкрыти жерела загалной свободы и поступи. Мы поручаємось молитвамъ всѣхъ народѣвъ.

Агапіи Гончаренко
козацкѣи волюно Украины.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Зъ Buffalo, N. Y.
Панъ-американска выставка. — Вадужнѣсть Руснѣи.

Въ Буфало завязавъ ся комитетъ панъ-американской выставки, збирае вѣльнѣи даткы и має выставити разомъ зъ порозумѣнемъ ся легіслатуры стейту Нью Йоркѣи в грошевою подмогою водѣ конгресу, великой будынкы выставовѣи около Gensal Park-у на Black Rock, котра то выставка водѣбудеь 1901, а котра має принести много доброты для Black Rock-цкихъ работнѣковѣвъ. Дай Боже, щобъ тое чимъ скорпне насѣло, може-бъ и Русныи достали яку роботу коло того.

До Руснѣи водѣ Black Rock и на околицѣи Буфало! Для чого Русныи въ околицѣи Буфало суть такѣи байдужныи людѣи? Еще разъ водзываетъ до васъ мои дорогѣи краяне, видѣльнѣе, що сполучене, се велика сила. Для чого вы не лучитесь въ товариство, не приступаете до руского братства св. Іоана Крестителя въ Black Rock? Чи ажъ тогда до жидѣи, якъ бѣда? Якъ собѣи гадаете, якъ лучить ся смертъ, або весѣле, чи лѣпше вамъ просити и ходити кланяѣсь чужому чоловѣкови, якъ належати до братства и хѣснуети ся его правами? Розважте, що була-бъ почала вдова зъ дитанѣю по членѣи бр. св. Іоана Кр., а днесъ за тыхъ кілька квотрѣвъ, котрѣи небѣжчикъ въ тое вложивъ, достане таку запомогу, що всѣхъ позѣстальныхъ дѣтей дуже много подопрѣи, зважившии самѣи клопоты, котрѣи братство взяло около похорону небѣжчика и въ порядку похоронило, такъ, якъ еще жаденѣи Руснѣи на околицѣи Буфало, не бувъ

хороненѣи? Зважте теперь, якъ бы всѣи были одной мысли и всѣи належали до тои громадки, такъ въ жадной мѣрѣи незавѣтъдаємоь иншѣи народности пр. Нѣмцѣвъ, Англиковѣи, а не Поляковѣи. Красно выстунувати будемо въ парадѣи въ всѣхъ случаяхъ, яко Русныи, кождей будѣи зъ нами числѣи ся и зачнутъ насъ людѣи шанувати и мати насъ за людей, а такъ якъ кождей будѣи жити своимъ Богомъ, абсолютно нѣчо не значимо, кождей зъ насъ высѣмѣсь. Чому вже разъ не пробудѣи тѣеь и не познаете свое добро? Правда, що насъ нема богато, але досѣи до выповненѣи тыхъ обовязковѣи, котрѣи дуже богато корыстѣи вамъ принесуть, толькѣи епрѣи буйте разъ, а побачите чѣи не добре.

Суть тамъ Русныи, котрѣи бы мали охоту заложити нѣкій бизнесъ мѣжъ вами, але чекають, чи вы неналежачѣи до братства, не поправитесь. Тымчасомъ будѣи здоровѣи, другимъ разѣи наннѣи вамъ больше.

ВѢСТИ ЗЪ БРАЗИЛІИ.

Одѣи интелігентный Руснѣи, що выѣхавъ передѣи кількома роками до Паранѣи въ Бразиліи и тамъ ставъ низшимъ урядникомъ на желѣзницѣи, пише до краевой газеты „Дѣло“ листъ, котрый мы за тою часописею наводимо:

„Въ панѣи Руснѣи бразилійскѣи — пише вѣльнѣи змѣбились троха на лучше. Колѣоніетъ, побачивши, що въ Бразиліи нѣчого за darmo не дадутъ, пачѣи еи до работы, а овочѣи сего вѣдѣи видно, бо нынѣи вже нѣкто зъ тыхъ людей не нарѣкае на голодь, хлѣба е по рускѣи колѣоніяхъ недостаткомъ. (Вѣсти вже мають що осадники по трѣхъ рокахъ тяжкои працѣи и муки, але грошей не мають. Нема де збувати плодѣи господарства, длѣятого колѣоніи не розвиваютъ ся якъ слѣды бы. — Ред.) На Рио-Кларѣи погу, що всѣхъ позѣстальныхъ дѣтей дуже много подопрѣи, зважившии самѣи клопоты, котрѣи братство взяло около похорону небѣжчика и въ порядку похоронило, такъ, якъ еще жаденѣи Руснѣи на околицѣи Буфало, не бувъ

Иншимъ жереломъ державныхъ доходѣвъ естѣ податокъ водѣ наслѣдства. Кто небудѣи наслѣдѣе мастокъ по родичахъ або своякахъ, платѣи водѣ него 2 до 10 процентѣи податку. Чѣи наслѣдство больше, тымъ больше процентова егода. Найменшии платѣи 2 процентѣи, вышій больше, ажъ найвышій наслѣдства платѣи 10 процентѣи водѣ доходу.

Школьна наука.

Школы суть власностю народа, а вступѣи до нихъ вѣльнѣи для дѣтей всѣхъ вѣроисповѣданъ, подѣбѣио якъ и въ Сполуч. Державахъ.

Крѣмъ школъ зъ загалнымъ образованемъ, правительство Новои Зеландіи позаводило школы по цѣлому краю, такъ званѣи, ф а х о в ѣи. По скѣнченю публичныхъ школъ, молодѣи жѣнщины и хлопцѣи учатъ ся въ нихъ такого ремесла, котре въ житю має имъ дати хлѣбъ. Заводѣи наука въ школахъ естѣ о много практичнѣиша, якъ у майстрѣвъ або по фабрикахъ. Учителѣи и учителькы доглядѣи тамъ молодѣе, котрѣи не подлягають химерному гуморовѣи майстрѣвъ або фабриканта, не обтяженѣи такъ працею и не тратѣи цѣлого дня въ убійчѣи атмосферѣи фабричной. Натомѣишь учатъ ся, крѣмъ звычайныхъ науковыхъ предметѣвъ ще и ремесла, котре преподаютъ способнѣи спеціаліста въ вѣорцево построєныхъ варштатахъ. На такѣи технѣишій школы правительство выдало послѣдними часами близько миліонъ долларѣвъ.

Другѣи важнѣишій уставовы.

Властителемъ краевой почты въ Новои Зеландіи естѣ народѣи, якъ и ту въ Америцѣ. Та крѣмъ пересылкы листѣвъ и пачокъ, тамошнѣи прави-

тельство має на почѣи щадницю. Такимъ способомъ кождей мешканецъ Новои Зеландіи, не потребуе водѣдавати своихъ оцадностей приватнымъ банкамъ, котрѣи для зыску добровѣльно банкротуютъ або упадають по поводу цыганства и ошуканцѣвъ; але складѣи ихъ въ скарбѣи державы, котра стоить подѣ контролюю людѣи обого пола. Оцадности можна выбрати зъ касы кождои хвилѣи.

При почѣи естѣ тежѣи телефоничне и телеграфичне урядженѣи, котре належить до народу подѣ контролюю правительства. Доходѣи зъ того всего иде до народного скарбу, тому и податки не великѣи, бо правительство має доходѣи зъ публичныхъ заведѣнъ. Такой системѣи естѣ догѣднѣи для людѣи, бо телеграфъ бере лишь 12 центѣвъ водѣи 10 слѣвъ, подчасѣи коли въ Сполуч. Державахъ платѣи ся вдвое толькѣи. Телефонъ въ Новои Зеландіи тежѣи таншій о одну третину оплатѣи водѣ американского.

Въ Новои Зеландіи нема такожѣи приватныхъ компаній убесеченѣи на жите. Правительство має убесечене въ своихъ рукахъ, а наслѣдкомъ той установы естѣ низька оплата убесечѣи и неопность корысти, бо цѣлий народѣи естѣ тамъ немѣи порукою.

Теперь правительство ладѣи пляпѣи загалного убесечѣи водѣи огня. Коли то переидѣи, приватнѣи компаніи не будутъ мати на будуче рачіи вѣстнована.

Желѣзній колеѣи, такъ паровѣи якъ электрѣишнѣи, такожѣи належать до народу. Само правительство назначѣи цѣну ѣзды и цѣну перевозу товарѣи, а тѣи цѣны безъ порѣвнѣишии низшіи, якъ въ Сполуч. Державахъ, де компаніи накладываютъ на-

соки оплатѣи, щобъ мати велитѣи зыски. Правительство Новои Зеландіи бере лишь 3 1/2 проц. зъ колеѣи на оплаченѣи капитала вложенного до будовы колеѣи.

Въ кождомъ мѣстѣи Новои Зеландіи знаходитъ ся комитетъ, котрого задачею розглядѣи справы мѣжъ властителѣи фабрикѣи, землѣи и копаленѣи, а ихъ работнѣиками. Той комитетъ складае ся зъ 3 представитѣльѣи капиталистѣвъ, зъ 3 работнѣиковѣи, а окружнѣи судѣи естѣ семымъ. Страйки въ Новои Зеландіи суть майже невозможнѣи.

Публичнѣи власти закладають по мѣстахъ библіотеки и читальнѣи, науковѣи музея и обширнѣи паркы. Въ послѣднихъ часахъ заводѣи густо публичнѣи парнѣи, де кождей може выкупати ся бесплатно.

Правительство держѣи вокругъ мѣста просторѣи грунты и огороды на забавы публики, а работнѣикамъ выдаютъ навѣтъ по кусничковѣи землѣи подѣи управу ярныи для домашнегоо вжитку.

Крѣмъ недѣльнѣи цѣлий народѣи святкуе те подѣи дня въ тыждни, имено въ среду водѣи 12 години въ полудне. Такъ въ томъ часѣи, якъ и въ недѣлю, всѣи фабрики и варштаты позамыкаютъ, а лишь мѣсѣи забавы стоать отворомъ для щасливыхъ мешканцѣвъ.

Ось вамъ и важнѣишій уставовы Новои Зеландіи, котрѣи варга того, щобъ надѣи ними близѣише призадуматись. Нема краю, въ котромъ бы было такъ мало богатѣи и бѣдаковѣи, якъ въ Новои Зеландіи. Тамъ естѣ правительство не забѣи-

еь выключѣи долею богатѣвъ, якъ се дѣсь у насъ, и тому загаловѣи дѣе ся по разѣи лучше. Богатшій платѣи больше податку, такъ зъ доходу, якъ и зъ мастку, а бѣднѣишій мають такѣи значнѣи полекшѣи, що и для нихъ жите не стаѣи тягаромъ, а просто раемъ.

Все промовѣи за тымъ, що въ Новои Зеландіи, чѣи разѣи больше буде знѣкати клѣи капиталистѣвъ, бо всѣи фабрики, копальнѣи и земля, перейдутъ на власнѣисть народу. Будутъ нѣи завѣдувати самѣи работнѣики въ кождомъ заводѣи, а корыстѣи зъ того не поѣи горстѣицѣи, але загаловѣи. Въ такой суспѣльности нема страху, що новѣи вынаходы выкинутѣи тысячкы людѣи зъ працѣи, бо кожда нова машина будѣи тамъ власностю загалу, скоротѣи работнѣикамъ часѣи працѣи и привнесѣи имъ те матерьяльнѣи зыски.

Тамъ жите, а не вмѣрати людѣи!

(За „Пестушокъ“.)

Роздольскому, котрый спое неутрудиомо працею зьдывае собѣ любовь своихъ парохіянъ. И вже бы на Рио-Кляро було добре, коли бы „брати Поляци“ не мѣшали ся въ нашей справы. Мы вже мали досыть тои польскои „опеки“ въ Галичинѣ и думали, що боай тутка, у вольной Бразиліи будемо вѣдь не уволыненіи, а тутъ зновъ хотять они верхъ водити, и то всюда, навѣтъ и въ церкви. А що найсумнѣйше, що зьдвинули собѣ за кельшокъ горѣвки вѣлькохъ хрунѣвъ и ти вѣчно роблять пезгодю по рускихъ колоніяхъ, выстунуючи противъ священника и читальнѣ. Сподѣмось однако, що ти люде пезадовго опамятають ся и не дадутъ ся уживати за знярадъ польскихъ интригъ противъ своихъ братовъ. — Въ Прудентоноліе также полѣзшило ся. Люде дочекали ся своего хлѣба... побудували руску каплицю. Парохомъ на Прудентоноліе е Василіянъ в. Кизима. Священникъ то взорѣвий, але кобы до того и взорѣвий Русинъ; а намъ тутка потрібно не тѣлько священниковъ, але также Русинѣвъ. О. Кизима лише уряджуе мѣся по рускихъ колоніяхъ, хотья нашъ християнъ за два або три роки побуту въ Бразиліи, не здичѣвъ до того степеня, чтобы по-за мѣси вѣчно щемо не було потрібно. Дсбре бы було, чтобы о. Кизима заложивъ читальню въ Прудентоноліе, уряджуя водичты, отгымъ вѣнь при служивъ бы ся рускому народову. Чуемо, що Римъ хоче геть все парохіи рускыи обсадити оо. Василіянми. Кобы тѣлько Василіане побочъ молитвы также працювали надъ народомъ, бо народъ потребуе просвѣты. Не хочемо перечити, мовъ бы для оо. Василіанъ не было въ Бразиліи поля дѣлани; вѣ, они мають широкое поле до поинсу не тѣлько на рускихъ колоніяхъ, але и въ лѣсахъ, де живе ще велике число. Бугрѣвъ (Индіанъ), котрыхъ навернене на вѣру християнску було бы ще большою заслугою, якъ мѣси середъ побожныхъ Русинѣвъ. — Та й на пншихъ рускихъ колоніяхъ люде вже не бѣдуютъ (не все — Ред.), ждуть на рускихъ священниковъ, а повали стягають дерево на церкви. Шо разъ больше дася чути негрѣба руской интелігенціи, тѣлько то бѣда, що коубоніи нанька ще за слабий удержати священника и учителя; придалсь бы также Русины зъ капиталомъ, бо чужий роблять пвтересы на нашихъ колоніяхъ, а Русины мало берутъ ся до гандлю, бо не мають грошей.

НОВИНИ.

До предлаговань „Свободы“

Повѣдомляемо всѣхъ предлаговань „Свободы“, котры не заплатили за газету за минувшій и бѣжучій рокъ, що зъ днемъ 1. апрѣля вьдержимо имъ дальшу высылку. То-жъ кождый, хто хоче на дальше читати нашу „Свободу“, най въ томъ часѣ зашле своій довгъ. — Треба памятати на те, що въ Америцѣ нема даремщины.

Що вѣдыва.

Вѣдыва помѣжъ Американцами и Филиппинцами на Филиппахъ тревае дальше и хто знае, коли скончять ся. Американцѣ кажутъ, що Филиппинцѣ треба переконати, що они суть ихъ пріятели и бажають имъ лишь добра; та въ томъ бѣда, що для переконани Американцѣ вжили злыхъ средствъ, бо арміями кулями годѣ ктось переконати о своій живливости. Зъ тои фѣлои вѣдыва, что ты Филиппинции стане ся те саме, что зъ американскимъ Индіанами, выгнунуть они скорше чи позѣйше. Сумно оно, що край свободы, котрый самъ недавно выборъ собѣ свободу, ханасеъ такихъ дикихъ средствъ цивилизувати другій народности.

Зъ Чикаго доносятъ намъ:

Новости у насъ не много, работа суне ся новоленьки. Наший рускыи люде поволеньки працюють якъ въ египетской неволи. Нашы брати мали вже святити пуску въ новой церкви, але здае ся, що будуть ще вѣсти колька разѣвъ пасху, заки церковь стане готова. Видко, що зайшли непорозумѣня мѣжъ атаманами, мабутъ нема ще такого великого интересу, а безъ того апѣ кроку. Нашы люденковѣ зѣбрали лѣнты и постановили бубновому головному атаманови, епископови Николаеву, купити булаву, надѣячусь, що зъ его усть посылыть ся ангельскыи благословеня, але зачуваемо, що головный атаманъ вѣдкнунувъ ту булаву, значить, певно незлобилось геть маньство то и булава не мила... — Добре менѣ тато говорили, зъ чужимъ не сватай ся, а своего трмай си!..

Крадѣжъ.

Дня 20. с. м. въ почт, якыѣ волоцюги вломали ся до складу мяса Гната Трохановского, Русина въ Мт. Кержель, Па. въ цѣли крадѣжы грошей. Щобъ достати его динамитомъ, та на своій превеликій жалъ знайшли лишь колька доларѣвъ. Родъ зъ такимъ великимъ трудомъ выстаравъ для нихъ о священника руского, котроу въ жадевь спосѣбъ не хотѣли прияти тамонній е-

пископы, найже жъ люде не бурять ся, бо имъ также што конзулъ и епископъ зробиць, заберуть священника, а дидуть Бразиліянца лат. обрѣду. Чи та опѣка надъ рускымъ народомъ не скончять ся и зи мѣремъ? Кто-жъ мае праиво мѣшатись въ права руского народа? Рускыи народъ въ Бразиліи повиненъ вѣдкнунуть зъ погородю всякихъ непроченныхъ опѣкнѣвъ, бо вѣтъ ачѣйже-жъ до роуеъ вже до того, щобъ самъ подбывъ за себе.

Иде, видко, до лучшого

Въ Петербургѣ, въ Россіи,

вѣдбули ся першій зборы товариства, що буде выдавати книжки для украиньского народа на руско-украиньской мовѣ. Своими выданями товариство має запомогати религіино-моральному розвитку и полѣзненю экономичного добробыту украиньского народа. Товариству выдано право выдавати книжки религіино-марального, ефельско-господарского и літературного змѣсту, — зъ дозволу, звычайно, цензуры. Рѣвно-жъ росейска цензура дозволяла печатати (але не всѣ) оповѣдани Ив. Левиньского, Мордовца, Марка Вовчка, Кошико, а Франка заборопено.

Шкодливість юрорѣвъ.

До рѣльниковъ околицѣ Парижа роздѣлано обѣячкы зъ замитомъ, чи воробѣць суть пожиточныи, чи шкодливы для рѣльництва. Резултатъ для тои справы вынасъ для воробѣць некористно. На то пытае 17 громадъ задывае ся рѣвнодушню, бо не уважають воробѣць анѣ пожиточнымъ анѣ шкодливымъ; 46 громадъ домагае ся выгубленя тыхъ птахѣвъ, а лише 5 громадъ домагае ся надъ ними опѣкы. Неприязнь громады хотѣтъ стрѣляти воробѣць въ кождой порѣ року. Кажуть, що шкоды, якы справляють воробѣць въ околицы Парижа, выносятъ 200 тысячъ франковъ. После того, то воробѣць змѣнивъ характеръ комахожерный на рослинножерный, пріймаючи майже лише кормъ рослинный, тому есть вѣнь для рѣльництва шкодливыи.

Право для голарѣвъ

Якъ смѣшнымъ суть поразъ права, котры ухваляють стейтвой соймы, може бути доказомъ сенатъ стейту Канзасъ, де ухвалено право для голарѣвъ, колько они мають брати вѣдь своен работы. И такъ установлено найвыжшу цѣну за голене 10 центѣвъ, 25 за острижене волоса, а 15 центъ за офарбоване подборѣдка. Ты цѣны на око выдадутъ ся досыть добры, та коли зважити, що зъ головы канзаского фармера треба перше вычесати вязацку сѣна, закимъ еп можъ стрнчи, або змыти фѣру навозу зъ бороды, закимъ еп можъ обголтвти, то ты цѣны мусять выдаться за низькыи.

Церковь на бубенѣ.

Довѣдуемось зъ достовѣрного жерела, що руска церковь въ Майнвервилѣ, Па. иде на бубенъ дня 11. марта с. р. На церквы тяжить довгъ въ сумѣ 6 тысячъ, котрого громадяне задля малого ихъ числа не въ силаѣ выслати.

Въ New York-у James McMahon,

посварившисъ зъ своєю жѣнкою, що домагалась вѣдь него „пейды“, застрѣлявъ ея, а самъ скончывъ зъ третьего поверха и забивъ ся на мѣци.

Другій транспортъ

Духоборѣвъ, въ числѣ 2000 душъ, вѣдбувши 14 днѣвъ карантану въ Нью-Йоркѣ, вырушнть до Манитобы.

Президентъ французской республики

Форъ умеръ вже а на сѣ мѣсеце выбрали президентомъ Loubet-a.

Такой острон зими,

якъ сего року въ Америцѣ, не було вѣдь 1875 року. Въ Нью-Йорку богато людей замерзло.

Чя се справедливо?

Австро-Угорске правительство звернулось до амер. правительства зъ жаденемъ, щобъ тое-жъ вызначило вынадгороджене женамъ и сиротамъ по убитыхъ ихъ страйкерахъ, що то ихъ шерифъ Мартинъ зъ своимъ посѣлканми поубивавъ коло Лятимеръ дня 10 септембра 1897 р. Американске правительство вѣдповѣло на се, що не дасть жадного водникодваня, бо страйкеры супротивлялись власти, бунтовались противъ него-жъ и елушна ихъ стрѣнлала кара. Якъ бачимо, то Америка чымъ разъ больше старае ся, щобъ ея слава меркла, та щобъ европейскыи народы уважаля ея за розбипацку, а не за кранну свободу и справедливости.

Въ Winnipeg, Manitoba, Canada,

Франц. Коопнѣекыи занимаеъ пасѣчництвомъ и выробомъ дуже добрыхъ улыѣвъ Держона. Кто бы зъ любительѣвъ пасѣчництва въ Канадѣ потребувавъ такихъ улыѣвъ, най напише на адресу: Mr. Franc Kosinski, 418 King Str., Winnipeg, Man., Canada.

Новы книжки:

„Пригласъ Свѣдѣнія“ написавъ Омелянъ Прозоръ. New York, 1899.

„Американскыи Русскыи Мѣсяцесловъ Соединенія Гр. Каѣ. Русскихъ Братствъ въ сѣверной Америкѣ на годъ (рокъ) 1899.“ New York, N. Y.

Типографія „Соедин. Гр. Каѣ. Русскихъ Братствъ.“

„Ежегодникъ“ — журналъ Русскаго Соц. Дем. Общества въ Нью-Йоркѣ. Нью-Йоркъ. Типографія В. В. Сторкина. 74 Allen Str. 1898.

Про брошюру Омеляна Прозоры

годѣ и згадовати; она зъ кождого изгладу дуже куріозна. Чи не шкода було грошей на накладъ? Сегорѣчный Мѣсяцесловъ „Соединенія“ представляе ся зверху досыть добре. На 172 сторонахъ друку, помѣтивъ авторъ богато вѣлякой вѣячнны. Крѣмъ календарекон части находить ся и часть „літературноинформацийна.“ Суть тамъ стихи, оповѣдани зъ житя святыхъ, оповѣданечко зъ житя амер. рускихъ робѣтнѣковъ, исторія Испанско-амер. войны, кавальчикъ исторіи Спол. Державъ и т. и. Илюстраціи находимо богато, а особливо иллюстраціи колькохъ нашихъ церквей зовсѣмъ удачнй. Тай про галицкихъ Русинѣвъ хтосъ наплѣвъ въ „Мѣсяцесловѣ“ такыхъ неизглубимыхъ глуинѣвъ, що ажъ не хоче ея вѣршити, щобъ се интелігентный чоловікъ мѣгъ писати. Про прозу Жадковича вже не будемо згадовати, але той вѣдь стихи „На новый годъ“, то просто куріозумъ. Послухайте, якъ выгладѣе поезія:

Чтобъ читали газеты, Полезныя книги: Въ ряду — жъ тѣхъ — надъ всѣми: „Амер. Русскыи Вѣстникъ“ або концевый стихи:

„Оную возглагаемъ на лоно Ваше, Хранить ея и вѣрно будете блаженны: Съ ново у рашено — гласила: Мирный и Счастливый Новый Годъ!“

Ну досить вже того, бо можна серьезно захорѣти вѣдь такои красной литературы. Яка она тамъ есть, то есть, а все-жъ есть календарь, котрый для людей конечно потрібный. Еде

одна увага при концѣ:

До „Соединенія“ певно належить 20 свяценниковъ гр. кат. Чи-жъ они еще до теперъ не навчили ся рускомъ мовы на стѣлько, щобъ що-небудъ могли написать до календаря? Судѣти по рускихъ парохіяхъ лишь на те, щобъ пенсію и доходы побирати, то чейже грѣхъ! Цѣкава рѣчь, якъ народъ на се задывляе ел? Прецѣ люде знаютъ, що священники вмѣють писати, та хибя лише по мадарекы, то перепрашаемо.

Де-що цѣкавого.

— Покѣйный шахъ перекій, Насседнѣ, запытавъ ея разъ своего лыокая, когъ вѣнь уважае за славыишного и большого, чи его, чи шахового батька. Зъ початку заеумовывъ ся бѣднй лыокай, бо знавъ, що, ели вѣдповѣтъ неурочно, то буде по нѣмъ. По не дармо повѣдають стары людѣ; „бѣда учить розуму“, стже в лыокай здобувъ ея на такую мудру вѣдповѣдь: „Мой пане, твой батько бувъ большій вѣдь тебе, хотия ты во всѣмъ дорѣвнавъ батькови, то такой вѣнь мавъ надъ тобою перевагу, бо вѣнь мавъ большого сына (мавъ ската села) нѣжъ ты.“

— Самыи машины, котры впроваджують въ рухъ перпо-клясовый корабель военный, коштують \$700 тысячъ дол.

— Мѣсто Лондонъ потребуе рѣчно 8 міліон. тонъ вугля.

— Всѣхъ людей на свѣтѣ е 1450 міліонѣвъ, зъ тыхъ лишь 500 міліон. мешкае въ мурованыхъ домахъ; 700 міл. въ деревляныхъ (а въ краю еше въ курныхъ хатахъ), а 250 міліон. людей не мають жадного своего помешканя.

— Зѣ всѣхъ кораблѣвъ, що ѣздятъ по моряхъ, половина е англійскыи.

— Въ Сполуч. Державахъ есть 4,564,641 фармъ, котры обнимають 623,218,619 акр. землѣ и пересѣчно плоды суть варта 2,000,000,000 дол.

— На найкрасѣмъ лѣжку выспляе ея султатъ турецкій Абдуль Гамидъ. Пѣсаръ австрійскыи Францъ Йосифъ въ зимѣ вѣтае о годъ 5, а въ лѣтѣ о четвертой, якъ красно на дворѣ, то иде на пѣвъ години на прохѣдъ до своего парку въ звычайной блязѣ.

— Въ Сполуч. Державахъ есть 123,173 недѣльныхъ школъ зъ 1,305,939 учителями, а 9,718,432 учителями.

— Въ Спол. Державахъ въ р. 1865 было почтовыхъ урядѣвъ 20,550, а въ 1898 р. 73,570.

— Въ Спол. Державахъ шпны желѣзныи (колѣвей) тягунуть ся на 236,911 миль, а по нихъ ѣздитъ 35,810 машинъ (лыокомотивъ), а 1,262,743 вагонѣвъ.

— Найстарша монахиня на свѣтѣ е одна нѣгерка, котра числитъ 109 лѣтъ.

— Въ Спол. Державахъ въ 1898 роцѣ було 2108 пивоварень, котры достарчили 48,578,043 гект. пива, а въ Пѣмечанѣхъ 21,236 пивоварень, достарчили ледви 61,478,433 гект. пива.

— Найбогатша дитина на свѣтѣ е 3-лѣтпа дѣвчнна Китти Фльдъ О’Бриенъ, въ Нью-Йоркѣ. Якъ дойде до ловнолѣтности, то ея магокы вынесе 200 міліон. дол. — Коли то Русинъ дочекне ея такой долѣ!

СМѢШНЕ
Панъ: — Дяччосъ, мой Пцку, жиды не хочуть бути рѣльникамъ?..
Пцко: — Ци, проши вельможно папа, якъ бы ои ему були рѣльниками, то хто бувъ бы жидомъ?..
ТАКОЖЪ ПРИЧИНА.
— „Чому такъ робиншь довгы?“ — пытае оденъ пріятель другого
— Тому, що не маю жадного людини, котра бы по мойи смерти мене згадувала, а такъ вѣритель все мене будуть сноминати — вѣдповѣвъ запытаний.
МИЛОСЕРДНА.
— Чи, вы Марлно, жѣте самы дома?
— О, нѣ, выховую дома сироту...
— То дуже гарно зъ вашон стороны... Хлопчикъ чи дѣвчннка?
— Хлопчикъ.
— А въ якихъ лѣтахъ?
— Недавнс скончнвы 34 роцъ жытя.
МУДРЫЙ ВѢЙТЬ.
— Пане вѣйте, Грაცько казавъ менѣ „злѣдью!“
— То мене нѣчого не обходить.
— Та-бо Грнцъ ще казавъ, що и вы злѣдѣй!
— То зновъ тебе не повинно обходити.
У ШВЕЦІА.
— Майстеръ, зробѣть менѣ добры работы, на высокыхъ обсацахъ и зъ скрипачи. Тѣлько я вамъ напередъ кажу, що теперъ не заплачу, але ажъ за два мѣсяцѣ. Добре?
— Чому нѣ, добре.
— А на коли будуть работы готовы?
— За два мѣсяцѣ.

МАЕ РАЦІЮ.

Панъ: — Дяччосъ, мой Пцку, жиды не хочуть бути рѣльникамъ?..

Пцко: — Ци, проши вельможно папа, якъ бы ои ему були рѣльниками, то хто бувъ бы жидомъ?..

ТАКОЖЪ ПРИЧИНА.

— „Чому такъ робиншь довгы?“ — пытае оденъ пріятель другого

— Тому, що не маю жадного людини, котра бы по мойи смерти мене згадувала, а такъ вѣритель все мене будуть сноминати — вѣдповѣвъ запытаний.

МИЛОСЕРДНА.

— Чи, вы Марлно, жѣте самы дома?

— О, нѣ, выховую дома сироту...

— То дуже гарно зъ вашон стороны... Хлопчикъ чи дѣвчннка?

— Хлопчикъ.

— А въ якихъ лѣтахъ?

— Недавнс скончнвы 34 роцъ жытя.

МУДРЫЙ ВѢЙТЬ.

— Пане вѣйте, Грაცько казавъ менѣ „злѣдью!“

— То мене нѣчого не обходить.

— Та-бо Грнцъ ще казавъ, що и вы злѣдѣй!

— То зновъ тебе не повинно обходити.

У ШВЕЦІА.

— Майстеръ, зробѣть менѣ добры работы, на высокыхъ обсацахъ и зъ скрипачи. Тѣлько я вамъ напередъ кажу, що теперъ не заплачу, але ажъ за два мѣсяцѣ. Добре?

— Чому нѣ, добре.

— А на коли будуть работы готовы?

— За два мѣсяцѣ.

ПРОКА

Хто-бъ хотѣвъ пи про Канаду — най на Самотнй могли-бъ дѣе черезъ зиму, а на весъ взяти ся до работы на

Пишѣтъ на адресу
Rev. N. Дп
57 1/2
TI

МЕЖИ НОВОПОВѢНЧАНЫМИ.

— То такъ! Передъ вѣнчанемъ обѣцывавъ ты уладити менѣ рай на землѣ, а теперъ не хочешь менѣ купити навѣтъ шовковой сукнѣ?

— Мое серденько! Що ты хочешь вѣдь мене? Чи чула ты коли, чтобы въ раю носили сукнѣ та ще й шовковой?..

ГЛУХІЙ КУМЪ.

— Добрыи дѣнь, куме!

— Печай не рые!

— А чи ты живъ здоровъ?

— А твоя жона?

— Нехай не буде дурна!

— А твоѣ дѣтки?

— Тамъ не було пѣгде дѣрки. Мила тобѣ свинка — мила менѣ городинка.

Где есть?

Въ роцѣ 1896 похвавъ мой братъ Иосифъ Иванчукъ, зъ села Первятачъ, повѣтъ Сокаль, Галичина, до Бразиліи. До сего часу немаю я про него жадного вѣста, то-жъ прошу п. Теодора Потоцкого, елибъ вѣнь будѣ де близько коло него, най дасть ему знати, чтобы вѣнь до мене писавъ на адресу:

Mikita Hupalo,
P. O. Valley River, Man.,
CANADA.

НОВА КНИЖОЧКА.

Житя святыхъ, Молитвословы, Катехизмы, Библия, Букварѣ, Календарѣ, Сѣбыванкыи. Съ образи и друга старокраси

рускыи читальни въ Олѣфантѣ.

Адресуе: Rev. J. J. ARDAN,
Box 418 — OLDFATHER, Lack. Co. Ill.

НОВЫЙ РУССКІЙ ГОТЕЛЬНИКЪ
Стефанъ Кузьмичъ,
на розъ коло церкви въ ОЛІФАНТѢ, ПА.
Запрашае до себе Русинѣвъ-кранѣвъ на свѣжее пиво, добру віску и смачнй цѣраи.
Хотѣтъ выпити добрую віску, выпити собѣ въ пивѣ-гобѣвъ и весело забавити ея — иде до Стефана. А оцъ пива-ка-пиво, у него шалани якъ вѣдь свѣтъ.

НОВОСТЫ!
Чисто американьска фірма продае гарнй годннникы.
За \$3.65 можешъ достати годннникъ, але самъ заплатишь почту, а за \$3.05 фірма платитъ сама, ще и ланцшотъ додае. Ели тобѣ годннникъ не подобаеъ, можешъ его вѣдослати, а грошѣ тобѣ звернуть.
Пишѣтъ на адресу:
ROYAL BARGAIN HOUSE, 334 Dearbon str., CHICAGO, ILL.
Житя святыхъ, Молитвословы, Катехизмы, Библия, Букварѣ, Календарѣ, Сѣбыванкыи. Съ образи и друга старокраси
РУССКІЙ КНИЖКИ ПРОДАЕ
— рускыи читальни въ Олѣфантѣ.
Адресуе: Rev. J. J. ARDAN,
Box 418 — OLDFATHER, Lack. Co. Ill.

Пѣсня Русина безъ работы.

Зеленая лоза въ лузѣ
Чому вѣтъ похалѣешь?
Ты Русине на чужинѣ
Чому слезы проливаешь?

Жис-жъ я, ехъ, якъ жикъ я...
Най чортъ таке має
Жпте якъ я, а якъ той пѣсь
Певно вонъ сконае.

Та кобы хотъ работа йшла —
Та „штапуе“ клата. —
Дѣти пацать, жѣнка крочить
„Бети“ — якъ найнѣта.

И що-жъ я дамъ дѣтямъ дробнымъ,
И що-жъ я дамъ жѣнцѣ?
Хиба корѣня зъ подѣ землѣ
И лѣка по жѣнцѣ!

Ой тяжко менѣ!... Потемнѣвъ
Вже въ очахъ свѣтъ бѣлый,
Серце замерло, бѣдний умъ
Мучить ся зболѣлымъ.

Ой хиба-жъ я, ой хиба-жъ я
Пойду тай втоплю ся,
Най рѣчка затопить мене,
Най вже не журю ся...

Най тѣло мое поѣдять
Черепахи, рыбы,
У свѣтѣ суть такі, якъ я —
Пѣсня...

Lehigh Valley R.R.

In Effect Jan. 2, 1899.
Пасажерскі трені зъ Mt. Carmel до
Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White
Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown,
Bethlehem о год. 7:23 и 9:42 до полудня; а
12:28 и 4:40 по полудни.

Hotel

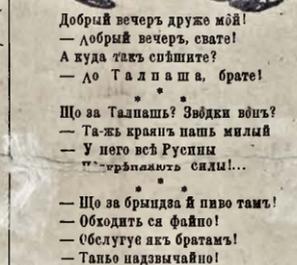
HETMAN CHMIELNICKI
Alex Halaburda,
Mt. Carmel, Pa.
Коло лігайского дѣла есть
русскій готель, одинокій на
цѣлѣ мѣсто русскій готель.

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ СТОРЪ

ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢ-
ЛЫЙ ОЛИФАНТЪ,
ПА.
Юрія Хилѣка.
Хто хоче мати добре и
красне убране, а ще до того
за таѣ грошѣ, то най иде
куповати до Ю. Хилѣка, но
най не забуде взяти и гро-
шей зъ собою, бо тамъ все
cash.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАЦЪ
РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— И —
ГОТЕЛЬНОЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалекъ рускои плѣбаніи.

Добрий вечеръ друже мой!
— Добрий вечеръ, свѣта!
А куда такъ свѣтите?
— До Талпаша, брате!

Едувдъ Лембикъ
(Edmund Lembik)
13-15 EAST MINE STR.
HAZLETON, PA.
мае салонъ, де можна до-
стати дуже добрихъ горѣвкѣ,
пѣва и всякихъ напоѣвъ.

Dr. F. J. Meek

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chesnut str.
Одинокій лѣкаръ, славянинъ
на цѣлѣ мѣсто. Лѣчить вся-
кій хоробы совѣстно и въ ко-
роткомъ часѣ. Особливо не-
зрѣлованный лѣкаръ въ спра-
вахъ положничихъ.. Говори-
ть по англійски, по руски
и по польски. Горячо пору-
чаемо сего знаменитого до-
ктора, нашимъ Русинамъ.

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.
Хочешь мати красну фотографію, вѣр-
ный портретъ, зайді до того фотографа.
Негавай зб слобу зайді зъ жѣнкою до
него, дай ся здѣяти, а будешь мавъ на
цѣлѣ жите напѣтку. Мавъ ладну дѣтн-
ку дай фотографовати у него, а будешь
мати красний образъ, естъ у Васъ бра-
ство, най зайді до того фотографа, а вонъ
Вамъ зробить фотографіи и портреты, якъ
хочете. — У него рѣжоронди фотографіи
и портреты можна замовити и то по дуже
умѣркованой цѣнѣ. — За роботу гарантуе.

ЗВѢСТНЫЙ СЛОВЕНСКІЙ

АДВОКАТЪ (лоеръ)
Катлинъ и Негарда
(Catlin & Nekarma)
309 Broadway
NEW YORK, N. Y.
Сей адвокатъ выправуе
нагороду вѣдъ компаній,
если-бъ котрого зъ работни-
ковъ або убпола збо покалѣ-
чило. Ровно жь пріймае всеъ
криминальнй и цивильнй
жалобы.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО-
РОНѢВЪ.
Вынаймае такожъ керичи на по-
роши, хрестини и весѣла по дуже
низкихъ цѣнахъ.

PEARL and MULBERRY st

SHAMOKIN PA.
Удавайте ся въ потребѣ до
него.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякій потрібнй рѣчи до житя, якъ такожъ
убраня майнерскй и звычайнй можна купити.
Посылае такожъ грошѣ до всеъ частей
свѣта, скоро, таньо и безопасно

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.
Наибольшій русскій компанічнй сторъ въ Аме-
рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперь
побольшеный, украшеный и на ново
урядженый. Новый дѣмъ великій,
красный, котрый компанія ку-
пила 1896 року за \$18.000
показуе, що може ком-
панічна работа. — Всеъ ро-
зумнй Русины належать до той
компаніи, купують зб своего власно-
го стору значить, спомагають самыхъ
себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000.
Заряджае нимъ:

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA
ЗАЛОЖЕННЫЙ 1866 року. — Вырабляе
25.000 бочокъ мѣсячно.
Пиво одного зъ наибольшихъ броварѣвъ
въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ естъ
вольне вѣдъ всякихъ примѣшокъ, и для того
есть найздоровѣшимъ. Завсѣгды однои и той
самои доброты и пріемного смаку и естъ спо-
ряджане подѣ зарядомъ одного зъ найздѣ-
нѣйшихъ и доведѣченыхъ пивоварѣвъ.
Вырабляе въ найлѣпшомъ гатунку Porter
and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout
and Porter in Vaults.
Сальонѣты и приватнй родины повиннй
замавити пиво лишень въ броварѣ:
LAUER BREWING CO.
READING, PA.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.
Знаменитый лѣкаръ. Довольтна прак-
тика дала ему способность стати добрымъ
лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода
хоробы. Мае такожъ свою власну аптеку,
въ котрой выробляють са дуже добри и
помѣчни лѣкарства.
Размовити ся по руски,
литевски, по польски и по
англійски. — На цѣлѣй око-
лицѣ знаютъ добре Шлю-
паса!

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО

ВЪ АЖНЕ!
Хто бы мавъ делеке пра-
во най не ходитъ до поку-
пныхъ жидѣвекъ, такъ зна-
ныхъ тлумачахъ, але пай
удастъ ся до правдивого ад-
воката Вилѣма Воколе-
ка, въ Скрантонѣ. Вонъ за-
лагоджуе великй справы въ
кортѣ, а и сторокраевй и
зъ нимъ можна розмовити
ся по руски.
Адресъ его такий:
W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE.
Scranton, Pa.

O. Murdza & Bro's

46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТЪ.
Сторъ заосмотреный въ
наилѣпшии товары, спрово-
дженый вѣростъ зъ наипер-
шихъ складѣвъ. — Манже
всеъ Русинѣвъ въ Mt. Car-
mel заосмотрюе въ живнос-
ти. Продне такожъ одляго
майнерскй и посылае грошѣ
до старого краю таньо, точ-
но, скоро и безпечно.
Свой до своего — а до чужого по пай
са. Жидѣвъ оминаятъ зъ чалека!

Гаврилъ Малинякъ

Гуртовнй складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.
Мае завсѣгды на скла-
дѣ свѣже добре пиво въ
великихъ и малыхъ бочѣвъ-
кахъ зъ наилучшихъ брова-
рѣвъ, горѣвки (whiskey) и
лѣкеры найлѣпшого гатунку

КАНЦЕЛЯРІЯ АДВО-КАТСКА.

Юліявъ Чупка.
Полагоджуе веѣ справы
судовй въ Америцѣ и въ
Европѣ, а спеціально въ
Галичинѣ. Полномочіи. Роз-
мовити ся можна по руски.
Поспатати ся або ишеги
подѣ адресоу:
Julian Czupka, L. L. D.
44 BENNET BUILDING,
WILKESBARRE, PA.
Есть недѣлю можна разо-
мити ся зъ д-ромъ Чупкомъ
въ его помешканю 49 Carey
str., Wilkes Barre, Pa.

РЕСТАВРАЦІЯ и КА-ВЯРНЯ.

* TROMETTER'S *
(Трометтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.
Свѣдая, Обѣды, Вечеря.
Въ кождѣмъ часѣ можна
дѣстати такъ горячй якъ и
зимнй перекуски. Потравы
прилагодженй на европе-
скій способъ, дуже смачно.
Усладу пильна и солідна.
Особнй покоѣ для родинъ.
— Найлучшии вина, пѣва,
лѣкеры, вѣкп и всеъ можливи
напитки. Цѣна дуже малъ.
Препоручае ся всеъмъ сво-
реставрацію, а передовѣмъ
пріязднимъ.

Іосифъ Пейко

русскій готельничъ
Cor. Commercial & Franklin Street
въ ШАМОКІНѢ, ПА.
Зарпонуе всеъхъ Русинѣвъ
до себе на свѣже пиво и
лобру вѣску. Хотите добре
забавити ся, идѣтъ до Пейко.
Чекаеш на стрѣтку, зайді
до Пейко, а нѣколи не
змѣствуеш, бо кара йде по-
при самй дверѣ.

ВОЙ ДО СВОГО!

Премъ Лучковецъ.
INDEPENDENCE near VINE STR.
въ ШАМОКІНѢ, ПА.
РУССКІЙ ГОТЕЛЬ. —
Чистенькій тамъ готель зб
кими выгодами. Пиво,
ко, вѣска, темперъ и другй
гоѣ все свѣжй и най-
шого гатунку. Услуга
на и солідна. Склѣнки
икй и малй посля впо-
юде! Вже часъ покинути
сихъ, а пора вже себе са-
къ подѣмогати.

r. S. Blumberg,

1707 Carson str.
PITTSBURG, PA.
Кождый то знае, що въ
геридѣ шукають за та-
мъ докторомъ, котрый по-
ничи свои науки въ ста-
мѣ краю. Д-ръ Блюм-
бергъ вивчавъ ся за лѣкаря
универзитетѣ въ Варша-
вѣ, а зложивши испытъ дер-
жнвыи въ Филадельфій о-
въ въ Питсбургу. Дуже
брыи докторъ. Розмовити
можно по руски, англій-
и, нѣмецки и польски. —
сь хорый зайдѣ до него,
разъ выздоровѣ!

ВЕЛИКІЙ И НАЙ-ТАНШІЙ СТОРЪ

ЗЪ ЧЕРЕВИКАМИ НА ЦѢЛЕ МѢСТО.
Хто не знае Лазоря Сирот-
няка? Вонъ мае красно
зарядженый сторъ,
гросерню и
бучерню.
Посылае грошѣ до
всеъхъ ча-
стей свѣ-
та скоро,
таньо и
безпечно.
Хто пзѣ земляковъ хо-
тѣвъ бы вѣдѣхати до
старого краю, нехай зайдѣ
по дорозѣ до Сиротняка и
купити собѣ шифкарку у
него а вонъ водировадитъ
его ажъ на шифъ.
Нащо давати ся здерати жидѣвскимъ а-
гентамъ на Нью Йорку? Идѣтъ до своего!

W. J. Gable,

Oak Str. — Mt. Carmel, Pa.
Другй дверѣ вѣдѣ
почты.
ИДѢТЬ ДО НЕГО.
Сверчокъ.

Учѣте ся, браты мои!
И чужому научайтесь,
Думайте читайте,
И своего не цурайтесь!

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды пауе брехня,

Въ вашыхъ лишъ сердцахъ, о братя,
Най не повстане вона!

Иъ Франко.